

BORSSZEM JANKÓ

FŐSZERKESZTŐ CSICSERI BORS.

FELTÁMADÁS.

DUCZI, KÁLMÁN, ARKANGYALOK. — Támadj már fel Pista, mert rád ejtjük ezt a nagy követ!
TISZA ISTVÁN. — Nektek, soha! Majd hogy megint fölfeszítsetek!

MESSIÁSOK.

Hogy proletárként megismerje,
Mily nagy az emberfaj keserve,
Istenfia a földre szállt.
Mint egy szegény leány szülötte,
Kálváriánkat megszenvedte
S halt iszonyú kereszthalált.

De míg elérte ezt a véget,
Tanított békét, emberséget,
Tűrelmet és szeretetet.
A rendet ő fel nem forgatta,
A császárt hiven megadta,
Tört nem fent, bombát nem vetett.

Csak nagy jósága volt a vétke,
Halálra őt ezért ítélte
A főpapi gyülekezet.
Ki vádakat tud tűrni némán,
Ártatlan ember közveszély ám —
S Pilátus ur is mos kezét.

Ám így érvén el kinkeresztet,
Mikor látszatra mindent vesztett,
Ült véghetetlen diadalt.
Nem ölheték az elveit meg,
S csodáiba új, tiszta hitnek
A vén világrend belehalt.

Örök az újban, ami égi,
De amí földi: az már régi —
Kórsága lett a hosszú mult.
Krisztus nevében ami épült
Emberkezektől: ime, szétzúllt,
Hamis, romlandó és avult.

S az égi jót faképnél hagyják
S vén földi rendjük támogatják
Ma is csak a hatalmasok,
Akik pedig ma messiások,
Nem Krisztusok — egészen mások,
Ámbár kereszt, az van ma sok.

Kis és közép és nagy kereszt —
S új messiások szíve reszket
A vágytul a kereszt után.
És bármily megváltó nagy elvet,
Amít kiköptek, visszanyelnek —
Mert a kereszt a cél csupán.

Lehet hirdetni harcot fennen,
Dacot a rend s a császár ellen,
Magyar vezényszót s egyebet.
Ez mind csak eszköz, csere-érték,
Az ilyenért mindig kimérték
A legmagasabb kegyeket.

»Adsza, — nesze!» ... Az üzlet — üzlet.
Uj messiások ilyet üznek.
Kövesse minden stréber ezt!
Ki népért szenved, az ma kába —
Uj messiás hajolt nyakába
Ma díszül hull a — nagy kereszt.

Uj próféta.

A régi próféták meghaltak, az ~~új~~ pedig csak az elhajított kalapács nyele marad. A farkukban. Ez a köztapasztalat még sem riasztja vissza azokat a fenkölt lelkeket a hálátlan pályaválasztástól, akik valamely benső ihlettől érzik, hogy »est deus in nobis«.

Ennek a hitetlen kornak két nevezetes próféta van. Mind a kettő evangéliumi alapon akarja berendezni az emberiség, a maga nemzete élete sorát.

Az egyik a *jasz-na-poljána*, a másik a *geszti* remete. Az agg *Tolsztoj*, a költő; s a fiatal *Tisza*, az államférfiu.

Mind a kettőnek az az erőssége, hogy *hisz*. Az egyik az emberiség megválthatóságában, a másik a magyar vallás üdvösségében.

Az emberiség pedig s benne a maroknyi magyarság, vakon és gonoszul bálványozza *álprófétáit*, akik manap is »az ígért földjének« maszlagával áltatják a megátalkodottan buta tömeget.

Az új próféták ma is feláldozón készek, hogy a Bálvány-isten diadalszekere elé vessék halhatatlan lelkük törekény földi edényét.

A kérdés az, van-e belőle valami *haszna* az emberiségnek, a nemzetnek?

S erre nem tud feleletet adni se a *moszkvai*, se a *kolozsvári* evangélium?

A Japán-kávéházban.

A festő. — Szerencsés fiu ez a Horvai. Addig tanulmányozta Kossuth Ferenczet, míg végre teljesen megértette az édes apját.

A szobrász. — Nem szobor az, gyermek, hanem politika. Még el se készült s máris le van leplezve.

A politikus. — Nem értitek a dolgot. Kossuth Ferencz azért döntött a Horvai terve mellett, mert tőle tanult *aggyagot gyúrni*. Már most ha ismeritek a mostani függetlenségi párt belső tartalmát, tisztában lehettek azzal, hogy mért olyan hálás Kossuth Ferencz Horvai iránt. Meggyurta az aggyagot!

A furfangos állatszelistítő.

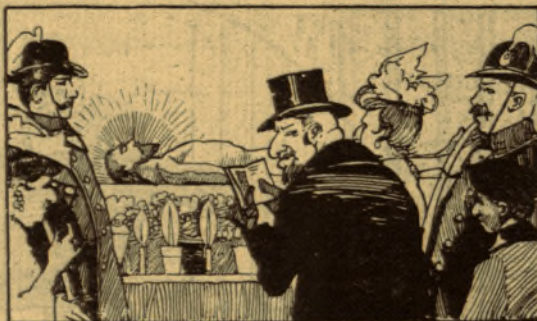

W. S. — Előbb utóbb mégis csak felfalnak ezek a bestiák. Eh, tudom már, mit tegyek. Én is tigrisbőrbe bújok.

A MŰCSARNOKBÓL.

235. Zemplényi T. A csodaszarvas megfélése.

113. Feszty Á. Nagypéntek.

229. Krajna J. Toldi.
»Meztelen karjában dagadtak az erek,
Ugy aludt el, úgy hált a hatalmas gyerek.«

Veszélyben a haza!

Külföldi ügynökök a vásáron.

Az alábbi óvintézkedéseket kérjük!

A véres kardot, a vágújhelyi főrabbi engedelmével a vérbe mártott tejes kardot is bátran körül lehet hurczolni az országban. Veszélyben a haza! A csendőrség kössön kardot, üljön lóra (Nagy Gyurka lófőszékely már megtette) és fogja el azokat a lelketlen politikai ügynököket, akik édes hazánkat idegen hatalmak részére áruba bocsátották és megakadályozták azt hogy ezen a téren Aerenthal báró külügyminister ur sikerrel működhesse.

Éreztük mi már régen, hogy gyalázatos módon árulják el a hazát, de mindig rossz irányban kereskedtünk, Isten bocsássa meg a bűneinket Kossuth Ferenczel együtt! Nem álljuk bevallani, hogy még Bécsset is gyanúsítottuk, pedig lám! — maga Aerenthal sógor ur siet hozzánk azzal a kedves hírrel, hogy vigyázzunk, mert czudar módon árulják édes hazánkat a külföldről hozzánk kívánczozott politikai ügynökök.

Azt a szemérmetlen rágalmat, mintha ezek a szervezett hazaárulók és betolakodott vigéczek a magyar politikai pártok klubhelyiségeinek nem csak szívesen látott vendégei, hanem barátsággal, bizalommal, papi stallumokkal, kerületekkel megkinált otthonosai volnának: fél-sőt egész hivatalosan meg kell czáfolni azok részéről, akiket illet és kellemetlenül érint. Mi szentül hisszük, a Kossuth Ferencz jókedvére és kielégítő közérzetére fogadjuk, hogy például a Royalban a hazaárulásnak még csak halvány dunsztja sem kísértett.

Ellenben a belügyministernek hazafias kötelessége, hogy hivatalosat ne említsünk, a közvélemény megnyugtatója szempontjából a külföldről hozzánk toladott ügynökök hazaárulását meggátlandó, a közvetkező statáriális intézkedések foganatosítása:

1. Az összes külföldi kereskedő-czégek hozzánk érkező ügynökei a határ-állomásokon vesztegzár alá veendő és a legközelebb eső néptanítók által betanítandók Pósa Lajos »Mi a haza?« című versikéjére. S hogy a magyar közjogról fogalmuk legyen, Kmety-ből megcenzurálándók. Üzletkötéseik a m. kir. csendőrség kirendelt szakközegei jelenlétében történjenek.

2. A szerb ültetvényesek, a szerb paprika-, disznó- és marha-behurczolók szigorú ellenőrzés alatt tartandók, hogy ezáltal a nagy szerb-propaganda akciója korlátoztassék. Ellenkormánybiztosul tessék Markovits Miklós tisztelendő urat, a függetlenségi és 48-as pártkör több alkalommal kipróbált elvhűségű tagját ki-nevezni.

3. Az édes gyümölcsökkel kereskedő kucsérek üzérkedése betiltandó, mert valószínű, hogy a szerencseszámokkal való játék csak ürügy a nagy álmok és a magán-hazaárulás eltakarására, valamint a délszláv aspirációk táplálására. Tessék a kucsérek királyává Kossuth Ferenczet megválasztatni korlátlan ellenőregyeduralkodói ranggal.

4. A balkáni aspirációk vándor-letéteményesei, a botokkal, pipaszárakkal kóborló bosnyákok elfogandók. A bosnyák-sipka viselése csak a bosnyák ezred legénységének és zenekarának engedélyezendő.

5. A pánszláv fészkelődések melegágyai, a csatangoló ablakos és drótos tótok leigázandók Apponyi Albert vezérgróf ő szentsége uralkodása alatt, aki a tévtanok terjesztésének ellensúlyozására kongregációk betelepítésének fokozására utasíttassék.

6. A vásári szerencsejátékosok üzlete Wekerle Sándor ő exczja éles megfigyelése alá helyezendő a csalafintaságokból elősködő és hazugságaikról híres vándor cigányokkal egyetemben.

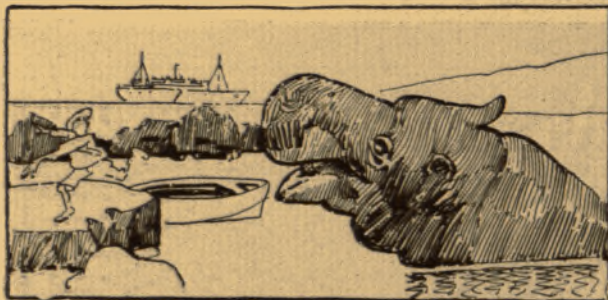
Azt hisszük, ily módon sikerülend a hozzánk toladott ügynökök hazaárulását megakadályozni és így Aerenthal sógor urékkal majd csak magunk maradunk a vásáron.

AZ IGAZI KOSSUTH-EMLÉK —

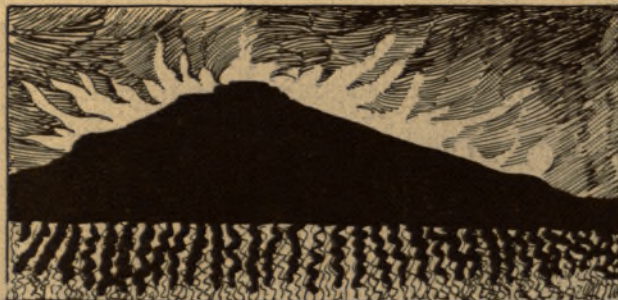

— vagy: ministertanács az Iparcsarnokban.
(Pályanyertes terv.)

A MŰCSARNOKBÓL.

219. Nádler R. Jónás a Bocche di Cattaróban.

263. Kacziány Ö. A háborgó Gellért.

Bank-nóta.

Adtuk egykor mi a bankot:
Negyvennyolcz vagy semmi!
Láttuk utóbb: hatvanhétre
Be köll nekünk menni.

Be is mentünk, benn is vagyunk,
S adjuk még a bankot,
De már egyre alább adunk
Negyvennyolczas hangot.

Mindegy a bank, ha direktor
Egy fekete Holló,
S al-direktor Tivadar gróf,
Vagy ahhoz hasonló.

Mit mond a szobor?

A B. H. áradozó cziczeróban dicsőítvén a Horvay-féle pályanyertes Kossuth-szobrot, arra helyezi a fősulyt, hogy ez a szobor **beszél**. Az egyetlen az összes pályaművek között, mely valamit mond, mert csak neki van mondanivalója.

Rendőri reporterünket megbíztuk, hogy menjen ki az Iparcsarnokba, rejtőzzék el éjszakára valamelyik talapzat-ferszlőgba s tapasztalja ki személyesen, mi igaz a B. H. állításában?

Kiküldött saját különünk sajátkezü gyorsírói fölvétele szerint a szobor a következőket mondta:

*

Kossuth Lajos (lenéz a lába körül gyülekező 48-as bús magyarokra, elkeseredve.) Hát csakugyan megszavaztátok a ház-szabály-revizíót?

Öreg honvéd (a szobor hátsó oldalán egy kényelmetlen karos-székből gunnyaszt.) S a vége mind-

annak a nagy nemzeti dicsőségnek az, hogy én, aki *Pákozdtól Temesvárig* harczoltam, kapok most havonkint három forint nyugdíjat. Bezzeg a császár darabontjaival másképp bánik él a tulipán-korszak!

*

Ennyit és egy szóval sem többet sikerült tudósítónknak följegyeznie.

Minden más, amit a B. H. cziczerója a Horvay-mű alakjainak ajkaira ád, sületlen és alaptalan koholmány.

Salon des refusés.

A Gresham-palotában, ott, ahol Kossuth Ferencz Ö Diktátorsága lakik, nyitották meg a *Visszaautasítottak Szalonját*. No, ennél csak nincs érdekesebb — így szólunk magunkban — s nyomban kiküldtük politiko-kritiko-esztétikai munkatársunkat, aki a látottakról így számol be:

Az első teremben (a Kossuth-teremben) diszes fogast, nem balatonit, találtam, amelyen gyönyörű kostök volt felfüggesztve. Kérdőzködésemre azt a választ adták, hogy a kostök a szögbe akasztott függetlenségi elveket tartalmazza.

A második teremben (Salon Habsburg) egész csomó visszaautasított foglal helyet. Csak találmra idézem a neveket: *Polónyi Géza*, gróf *Batthyányi Tivadar*, *Holló Lajos*. Itt láthatók a következő refúzált képek: »*Életünket és vérünket a magyar vezényszóért!*« (Festette Apponyi.) »*Önálló vámterület.*« (Sztérényi és Kossuth F. egyesített pasztellje.) »*Nemzeti bank.*« (Madár, illetve holló-távlathól.) »*Üsd a darabontot!*« (Beküldetett Csanád-megyéből, Tornyárol.) »*A székelyek anyyala.*« (Talpfákra fektetve.) »*Huj, huj, obstruáljunk!*« (Lengyel festmény.)

A harmadik terem (Nemzeti szoba) teljesen üres. Néhány gonosz szabadelvű jelentkezőt kiméletlenül visszaautasítottak a visszaautasított kiállítók.

A SZOBOR-VENDÉG.

Kossuth Lajos szobra. — Nem elég, hogy az elveimet feladtátok, most még az emlékemet is csuffá teszték!

A MŰCSARNOKBÓL.

178. Markó Ernő. Kalucsni a téli kikötőben.

2. Löschinger H. A fejvesztett király.

117. Juszko Béla. A bukfencz paripa.

Vilmos császárhoz.

(Pindaroszi óda.)

Hellásznak napja uj fényre derül,
Rég hősi koroknak szelleme ébred;
Fehér chitonba' vonulnak a partra
Hősök unokái:
Fogadni téged, germánok atyja,
Torzonborz bajuszu büszke nagyur,
Lakomákon rettenetes szavu Vilmos!

Ió Paeán!

Légy üdvöz e honban, kedveltje Zeüsznek,
Nagy hősök utódja,
Levelekbe' vitézlő szépszavu Vilmos!
Benned Alkibiadész bölcs esze lángol,
Szokratesz bája ragyog terajadt,
Kínél Xenophon sem vala nagyobb,
Az »Anabasis« gyors-inu hőse,
Midőn a perzsa flotta urának
Küldé levelét,
Ha te vezérled Hellasz daliáit,
Uj lángokra gyul e hőselejü nép
S uj virtusait gyakorolva,
Akár a török szultán kebeleből
Kilopja az aranyórát.

Ió Paeán! Légy üdvöz, urunk!

Te ápolod az ősi erénynek
Hellászba' gyakorlott s zord katonáktól
Germániába átültetett és
Sokat tépett bíbor virágát.
Te tartod a laklyát,
Hogy lássa, dicsérje mind a világ
A férfi-erények ujra kisarjadt
S háttérbe vonult dicső erejét.
Mert tiéd az ország és a hatalom!
Ió Paeán!

Levelekbe' vitézlő, gyors-inu császár,
Lakomákon rettenetes szavu Vilmos!

A Kossuth-szobor pályázatáról.

Jelentés

a magy. kir. iparpártolásról.

Benyújtja: a kereskedelmi minister.

Az idei esztendő második negyedének legjelentősebb iparpártolási mozzanata a Kossuth emlék pályázatának eldöntése volt.

Van szerencsém bejelenteni a t. Háznak, hogy ez a nevezetes honi ipari akció a legszerencsésebb módon jutott megoldásra.

Összesen 712,000 korona állami szubvencziót adományoztam a Horvai és társa jóhírű Kossuth-szoborgyár üzemének kibővítésére.

Ez a látszólag aránytalanul magas állami támogatás teljesen megokolt, ha számba vesszük, hogy itt nem egyes, bármily monumentális műalkotás létrehozataláról van szó, hanem egy új magyar iparág lábra-állításáról.

A Horvai-féle gyár kizárólag a Kossuth-kultusz-nak van szentelve.

Gyárt mell- és egész, álló-, ülő- és lovas-szobrokat, öreg honvéddel és anélkül.

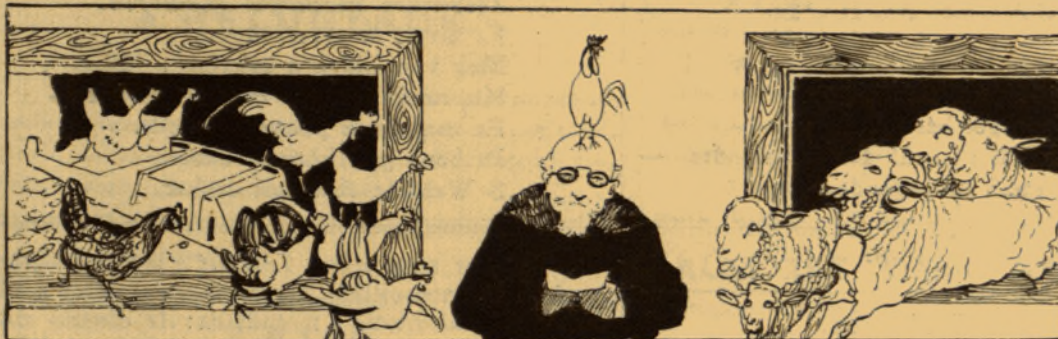
Eppen az en gros gyári előállítás helyezi versenyen felül ezt a derék magyar vállalatot, mely a fogyasztás emelkedésével párhuzamosan kész és képes jóformán önköltségi áron szállítani a különböző helyi igényeknek megfelelő Kossuth-szobrokat.

Kilátásba helyezte a székesfőváros érdemes polgármestere, hogy a lényegesen megnagyobbítandó és villamos üzemre átalakítandó gyártelep részére megfelelő telket leltári becsáron fog átengedni.

A tulajdonos cég viszont kötelezte magát, hogy állandóan legalább 300 munkást foglalkoztat, akiknek legfőleg fele része lehet, művészi tekintetéből, olasz.

A szubvenczió, adómentesség, tarifamérsékleten túl még abban a személyes jellegű állami kedvezményben is részesitem a Horvai-gyárat, hogy a legközelebbi 15 éven belül csakis a nála megrendelt, általa szállított Kossuth-szobrok leleplezési ünnepélyein jelenek meg.

A MŰCSARNOKBÓL.

A nép és a barmok atyja a műcsarnokban.

149. Simay J.
Furcsa
gránitkő.

ÁGENSEK.

Ágensek itt, ágensek ott,
Ágensek mindenütt.
Oh, ártatlan Royal-csoport,
Neked Pest s Bécs befűt.

Mikor még becsületesen
Szolgáltál ideált,
Rád száz veszély leselkedett
És egyik sem talált.

Hiába jöttek ügynökök,
A párt-klub küszöbén
Őrt állt a tisztaság s az elv,
Mint két erős bölény.

Ma? Ma besurran könnyedén
Az ágens — semmi gát.
S bárhogy flezánkol a kurucz,
Megadja biz' magát.

Jönnek a bécsi ügynökök,
Hogy síma nyelvükön
Befonjanak. S ki mondta még:
„A kigyót leütöm!”

Jött Apponyi s nyomába szállt
A tömjén illata,
Jött végül a *holló*-sereg,
S a Lipót-rend maga.

De nem akad közöttetek
Egyetlen egy se, ki
A régi virtust, régi kart
Mutatná meg neki.

Jó lesz hát nem zajongnotok,
Az óra már ütött,
Ha rossz az ágens: magatok
S közületek válasszatok
Pár őrszem-ügynököt.

TERMÉSZETRAJZ.

Hona (6 éves.) Miről tudod te azt, hogy tavasz van?
Irmuska (7 éves.) Arról, hogy nyílnak a virágok,
hogy...

Hona. — Jaj, de csacsi vagy! Én mindig arról
tudom, hogy testvérkém születik. Mert mindig ilyenkor
jönnek vissza a gólyák.

Czenczi néni kosarából.

— Nem tudom miért akar-
nak a nők bejutni a Kép-
viselőházba? Hiszen mindazt,
amit ott csinálnának, otthon
is megtehetik. Először is:
megrendszabályozhatnák a
férjeiket és behozhatnák a
létszámemelést. Sok háznál
kívánatos volna a magyar
vezényszó is és a legtöbb-
nél a házszabály-revizió sem
ártana.

— Sok férfi a házasságot a *hitelezők* iránti
kötelességnek tekinti, de megfelelkezik arról, amivel
a feleségének *tartozik*. — H. a cz. cz. r. m.!

CSODABOGARAK.

— Hejh, az az *anglius nyelv*! —

(»Magy. Hirlape ápr. 2. sz.)

»A *The Woman at home* cz. angol lap... stb. Ezt a
kis Mezzofanti így magyarítja az ő lapja részére: *Az asszony
meg a férfi.* Hát a *home* zavarta meg az ifjút, aki a *franczia
homme* szót sejtette ebben a szóban: *otthon*. Régi szabály, hogy
aki nem tud *angliusul*, az ne beszéljen *angliusul*.

*

— Egy diák dolgozatából. —

»Eger hősies védelmében mindössze 400 ember esett el.
Ha meggondoljuk, hogy hány ezer diák bukott el azóta e csata
körüli, akkor képet alkothatunk magunknak arról a nagy vesz-
teségről, amely hazánkat e pyrrhusi győzelem révén érte!»

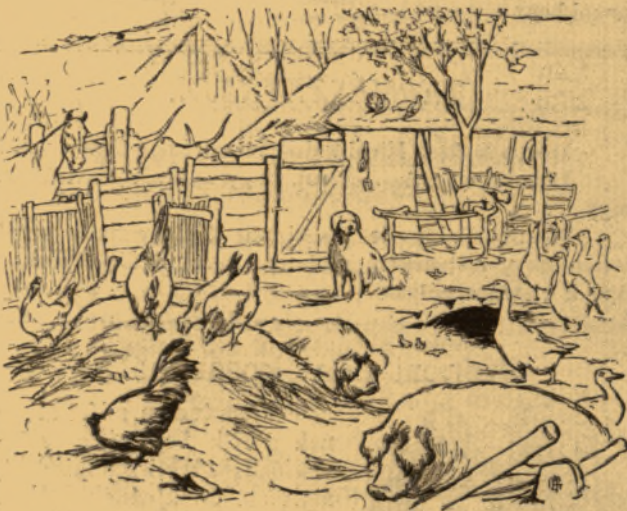
AKTUÁLIS SOROK.

Pattan a rügy, nincsen ürügy
S mégis fenyeget bécsi külügy.
Aerenthal lerucczant fürge kalandra —
Jaj neked szerb propaganda!

Míg lecsap horváttra, szerbre,
Zsebünkre kacsintgat *Wekerle*.
És híveit összeveszejtven,
Meg van oldva a rejtvény:
Kis ronda külügy rut belügy lett
És megvan a paktumos üzlet.
Itt benn gyürkőzünk ökökre,
S *Wekerle* elgáncsol örökre.

A „BORSSZEM JANKÓ” TÁRCZÁJA.

Udvari történetek.

1. A bölcs ökör.

Fercsi most az udvar legjámborabb szarvas-marhája. De akik életének történetét ismerik, azt beszélnek, hogy fiatal tulok-korában nem volt ilyen szelíd természetű, közönségesen szólva: más elveket vallott. Akkor még a költővel együtt ez volt a jelszava:

*Szabadság, szerelem,
E kettő kell nekem.*

A szerelemtől már nagyon régen letett, hogy egész életét a szabadságnak szentelhesse. Akkor még rugkapált és a vasas németet beleforgatta az árokba. De hogy az udvarhoz került, azóta felhagyott a pusztai költészettel és teljesen a bölcsészethez állt.

És ebben a tudományban olyan sikereket ért el, hogy bármelyik professzor irigyelhetné érte.

Olyan bölcséleti tételeket állított fel, amelyeket a kétkedők. Egyszer pl. látta, hogy *Ráró*, a gyorsjárású paripa, ki a szélvésszel párost futott, megbottlott egy kőben, felfordult és a varjak lakmározta rajta.

Csákkó ellenben, a fontolva haladó igástárs, a király asztalára került és lőn ott nagy dicsősége. Ebből az esetből *Fercsi* leszűrte az alapigazságot: *Lassan járj, tovább érsz.*

Máskor meg, mikor *Lombárt* a mészároslegények a vágóhidra vonszolták, *Fercsi* ökörtárs evvel a bölcs mondással bátorította a megadásra: *Az okosabb enged.*

Ezek az örök ökörigazságok az emberek között is elterjedtek és világgá hirdetődtek.

A *Fercsi* ökörnek ezért volt nagy becsülete nem csak az ökörtársak előtt, hanem valamennyi udvari népek között is. Még az öreg gazda is buzgó és hű szolgálatai elismerésül kitüntette őt a *Nagy haranggal*. Ez a legnagyobb kitüntetés, amely egy udvari jószágot érhet. Afféle kis kolompot, vagy pergőt mindenféle birkanépség is kaphat, csengőt is viselhet a csikó, de a nagy harang olyan kitüntetés, mely csak a legnagyobb marhának dukál.

Fercsi jól tudta, hogy aki felkötí a kolompot, az kötelezettséget vállal magára: annak vezetnie kell. Hát még, aki a nagy harangot felkötí, annak van még csak kötelessége!

Az udvar apró marhái tisztelettel néztek föl a jámbor ökörre és áhitattal lesték a szót ajkairól. Minden szava egy-egy megnyilatkozás volt, mely önmérsékletre és szerénységre intette a népeket. Mindenki kegyelettel csüngött a szaván. Csak *Matyi*, a gonosznyelvű szajkó kotyogott néha valami illetlenséget közbe:

— Mi lesz a régi jelszavakból és ígéretekből...?

A vezérökör méltósága tudatában nem felelt, csak egyet kondított a nagy haranggal.

— Ahá, szólt gunyosan a gonosz szajkó, hát azt mind a nagy harang fizeti majd meg?

A megbotránkozott hallgatóság elverte onnan a békerontót. *Matyi* egy közeli fára röppent fel. Az ottmaradtak most már hízélgéssel akarták ezt a kis kellemetlenség elsímitani. *Czili*, a legszorgalmasabb tojó, így szólt.

— Milyen kár, hogy ennek a mi vezérünknek nincsenek fiai, akik majd a vezériséget örökölnék tőle.

— Es a bölcseséget, kotyogta *Milcsi* a kotlós.

— Ami késik, az nem mulik, vigasztalta *Milcsi* a félhízott kacsá. Vezérünk egész javakorabeli ökör még. Lehet még neki fia egy tucat is.

— Az már igaz, kotyogták mind valamennyien. Mert hogy az ököri természet titkaiba nem voltak beavatva. A bölcs ökör csak a fejét rázta.

— Minden ugy van jól, ahogy van. De ha az ellenkezője volna annak, ami van, akkor is jó volna. Mert mindig ugy van jól, ahogy van.

Ebbe aztán mindnyájan belenyugodtak.

A BELÜGYNÖK.

A vigécz. — Parancsol, nagyságos ur, finom bankrészevényeket, fehér- és feketesárga-neműt, tiszta gallért, rózsaszínű szemüveget, minden órának virágát lánczostul, tizes számú keztyűt...

Holló Lajos. — Hah, te is az Andrássy ágense vagy? Megfogtalak!

2. A kuvik.

Sötétség borult a tájakra. Az udvar népei mind nyugalomra tértek. A tyukok már naplemente előtt elültek. A lábas jószág, mely egész nap talpon volt, álomra hajtotta fejét. A telhetetlen koczkák is elaludtak, most nem érzik már az éhség gyötrelmeit. *Vigyáz*, az öreg házörző, a pitvarajtó előtt fekszik karikában.

Most bujnak elő rejtékhelyeikről a sötétség népei. Mind olyan zajtalanul, lopva jár, kél, mintha nem merne élni, vagy örökösen mások titkai után leselkedne.

Előkerült *Huhogi*, a bagoly. Olyan titokzatosan repül, hogy az elkésett vándor megborxad tőle. Itt van *Czincziri*, a denevér, bőrszárnyai még csak nem is suhognak. *Miczor*, a kandur, ki egész nap a kuczkóban szunyókált, most előbuvik valamelyik padlás-ablakon, hogy az udvari népek után leselkedjen, nem követnek-e valami bünt el, amit ő a maga hasznára fordíthat. Mert a sötétség népei a mások vétke mulasztásaiból, büneiből élnek.

Huhogi itt megszólalt:

— Sötétség népei, örömhirt hoztam nektek. Földerült a mi hajnalunk, a mi esthajnalunk. A sötétség szelleme vergődött uralomra. Nem lesz többé világosság! Nem köll rejtékhelyeinkre elbujnunk. Minden időben szabadon járhatunk. Mindig és mindenütt sötétség lesz. Oh, a sötétség szelleme nagy és hatalmas. Hozsánna néki!

A denevér kérdezte:

— Honnan tudod oh mester, ezt a jó hirt? Nem valami csalóka veszély árnyéka ez?

— *Minczor* hozta, a templom egere. Az pedig az egyházfitól hallotta. *Minczort* meg tudtam volna enni ezért a jó hírért — bár sovány falat — de ő tovább osont, hogy hiraórással legyen a távoli népeknek is.

A sötétség birodalmában gyorsan elterjedt az örök sötétség örömhíre. Minden poczogó varangy kimászott odvából, hogy az örök sötétségnek hozsanát zengjen.

Ekkor a kakas megszólalt éjféltre. *Huhogi* dühösen felborzalta tollait.

— Te csuf madár, te eretnek, te kálomista madár! A napot akarod üdvözölni? Majd eljön a görény, a mi szövetséges társunk. Már beszéltem is vele.

A vigécz. — Oh kérem, nagyságos ur, én egy szegény bécsi utazó vagyok.

H. L. — Sie kommen von Wien? Bravo! De lássa barátom, ügynökökkel mi el vagyunk látva. Sőt én magam vagyok a legfőbb belügynök. Csak a belét!

A vigécz. — Pardon, nagyságos ur, ne tévesztük össze a fogalmakat. Én hitelbe is szállítok Budapestre, ön pedig — tárczáért szállít Bécsbe mindent.

Ő majd kitekeri a nyakadat. A te hívó szózatodra nem kél fel többé a nap.

— Oh mesterünk, milyen nagy vagy te! Nem hiába voltál a bölcsesség madara. Ezt ugyan okosan kifundáltad. A kakast eltesszük láb alól és így nem lesz, aki a nap feljöttét hirdesse. Hozsánna néked, örök sötétség nagy szelleme!

Evvel aztán boldogan nyugalomra tértek.

3. A piros tojás.

Czilike, a szorgalmas tyuk, nagy kodácsolással jött ki a kamrából és hangosan ujságolta a kacsának:

— Csoda történt, komámasszony, nagy csoda!

— Ugyan micsoda csoda eshetik még a mai világban? Hiszen minden megtörtént már.

— No de ez mégis csoda. Hallja csak. Farsang óta egy kosárra való tojást tojtam. Kati szakácsné, az én patrónám, mind külön tette. Egyet se használt fel belőle. Hát, leltem adta, ma reggelre kelve az történt, hogy az egész kosárra való mind csupa himes tojássá változott. Az egyik piros mint a kármin, a másik aranyos, a harmadik meg... de nem is tudom, milyen színű. Csak azt tudom, egyik szebb a másiknál.

— Hát aztán most örül kend ennek? — kérdezte irigyen *Mácsi*, a félhízott kacska.

— Hát annak örülök, hogy az egyik tojásombul koribbi madár kél ki, a másikkal kanári, a harmadikból papagáj. Valamennyi mind uri madár lesz, akit gróf-meg király-kisasszonyok a tenyerükből etetnek. Arany kalitkában lesznek, uri módon élnek és nem kell a szemétdombon kapargálniok. Szóval, nem kell nekik dolgozniok, mégis megélnek. Aztán vénségemre engemet is magukhoz vesznek.

— Ni a vén, buta paraszt tyukja még mire nem vágyódik! Palotában akar lakni, nem a szemétdombon.

— Már ez pedig úgy lesz, ha fölfakad is a kend epéje bele.

Már-már összemarakodtak, bubolni kezdték egymást, mikor odalépett a tapasztalt vén-holló és békéltetően szólt:

— Lassan a testtel, asszonyok! Várjunk hétfőig. Akkor husvét hétfője lesz. Akkor minden kiderül majd, hogy mi lesz a himes tojásokból.

Ebbe aztán megnyugodtak, várnak husvét hétfőig. Várjunk mi is.

A MŰCSARNOKBÓL.

Buzgó műpártolás.

Refüzés kesergő: Vessz' meg Zsüri, kevély zsarnok,
Düljön reád a műcsarnok!

NEM FELTÁMADTATIK.

Általam tettetik, általam tattatik.
 Ugy látom, már soha nem fel támadtatik.
 Mert Liberálizmust — mely felfeszítettett
 S temetőárokban el is temettetett
 Apponyi-Pilátus s másoknak alatta —
 Azt ez a máj kor oly jól meghalatta,
 Hogy mint általam van észrevéve sirva,
 Mindig beljebb-beljebb lesz menve a sirba.
 Irástudók, papok és farizeusok,
 Sőt Visontaj-féle új jebuzeusok
 Ott ülnek a sirnál és örködnek nagyon,
 Hogyha feltámadna, menten üssék agyon.
 Akik megvédehetnék, mind alusznak bambán,
 Vagy szájukra ül az ellenőr-rabonbán.
 Royal-klub belsején nincs szabadság-ének,
 Ha kik zengni kezdnék, rájuk fogják: »Kémek!«
 Bel-»ágensek« szemét a Hollók kivájják,
 De kül-»ágensek«-nek nyomát se találják...

Lloyd-klub tájékán meg csakis »társalognak«,
 Kiknek tenni kéne, mind csak oldalognak.
 Tisza-Brutus is lám, minap Kolozsváron
 Prédikátor akart lenni minden áron.
 Olyan orációt csapott a Krisztusul,
 Hogy én, amint hirlik, attól lettem rosszul.
 Az orációért ováció járt ki,
 De Krisztus se tudja, hogy ő milyen párti?
 Liberális-e még, vagy tán feudális,
 Vagy éppen fekete kálvin-klerikális?...

Ébredj fiam, Brutus, ébredj, Tisza Pista!
 Vallj színt! Légy akármilyen! Légy szociálista!
 Mondd ki már egyszer, hogy káposztába hus kell
 S értsd meg, hogy a placcra nem *theológus* kell.
 Ne csak prédikálj a »Krisztusról« rejtetten,
 Hanem *támaszd fel!*... Vagy — támasszuk fel ketten.
 Másképp nem számlálunk többé negyvennyócig,
 Megesznek nyersen a kis és nagy Barkóczyk.

Valamit tenni kén', érezve van tőlem,
 Ne legyünk már passzív, siránkozó nő-nem.
 Férfi kell a gátra, nem köztügy-unt Duczik,
 Most lenne kapós már egy jó »husvétii csikk«!
 De hol van bölcs Deák, ki ilyet fundál ki?...
 Na, majdcsak megírja — ünnep után — Bánffy.

Nagypénteki ének.

(Fújják Kecskeméten.)

Szappanosok sirjatok,
 Mélyen szomorkodjatok,
 Keseregjen minden szív,
 Amely még elvéhez hív.

A bizalmak röpködnek,
 Pártgyűlések köpködnek,
 Minden állat megindul,
 Csak Nagy Léopold nem busul.

ÖZVEGY-SORBAN.

I.

— Fekete husvét,
Fekete bubánat.
Nem tagadom, asszony,
Vágyakszom utánad.

— Tünném már a legyet
Közelén a méznek.
Eltünném, hogy szép vagy,
Hogy mások is néznek.

— Tünném, ha durczás vagy,
Ha te is megvernél.
Nincs hitványabb állat
Az özvegy embernél.

— Bús Péter a nevem,
Magam is bús lettem.
A kirelázomát,
De bolondot tettem!

— Liliomválladat
Kötéllel megvertem.
Aztán csak az ügyvéd
Nyer a válóperben.

— Visszavert már engem
Az, ki bottal nem ver:
Asszony nélkül kuvasz,
Nem ember az ember!...

II.

— Virágtalan husvét,
Virágtalan élet.
Édes uram, Péter,
Ma is kendért élek.

— Eltünném, ha szidna,
Ha újra megverne;
Ha belőlem s kendből
Megin egy pár lenne.

— Elcsufitnám inkább
Két piros orcámat,
Ne viruljon másnak,
Csak kendnek magának.

— Lányok közt nincs helyem,
Ha templomba mennék.
Asszonyok kinéznek,
Hát közéjük sem mék.

— Ki foltoz most kendre?...
Tudom, hogy misét mond,
Ha a mándlijáru
Leszakad egy-két gomb!

— Kendnek sincs, aki most
Kalácsot dagasszon.
Hej, de ember nélkül
Az asszony se asszony...

Józsa Antal.

A MŰCSARNOKBÓL.

Pista, a huszárcapitány privadinerje
makarónit hoz.

Kie az üst?

Persze hogy nem a legjámborabb népség a bányász-népség. A templomba el-elmennek, de bizony nem sok hasznukat veszi se az Isten, se a pap. Megmegteszik, hogy csöndes mise alatt a padok közt el-elkáromkodják magukat, ha a huszonegyezés gyakorlása közben tizenegyre ászk kapnak. Merthogy ekkor is kártyáznak a javíthatlanok. Azért még ilyen körülmények közt is elkerülik az Isten házáat. Kibujnak a mezőre, az erdőbe az istentelenek.

A bányavidéki templom jámbor plébánosa, a jó öreg pap, akinek nagyon fáj, hogy a bányászok között a vallástalanság, meg a plébánia érdekeinek elhanyagolása így divatozik, egyszer rajtuk ütött. Az erdő tisztásán ültek valami ócska üst körül. Most találták és nem tudtak megegyezni azon, hogy kié legyen. Hosszas czivakodás után elhatározták, hogy azé lesz, aki legnagyobbat hazudik érte.

Megindult a hazudozási verseny. Micsoda nagy gyakorlatuk volt ezen a téren! A jó öreg plébánosnak csak úgy meredezett az a néhány hajszála a temérdek istentelenség hallatán. Nem állhatta tovább, közibük állott.

— Csuf bűn a hazugság, édes fiaim. Az Isten nem szereti a hazug embert.

Aztán kenetes hangon elmondta nekik egyik vasárnapi prédikációját, amely a másvilágról, a jó és

rossz emberek jutalmazásáról, a mennyországról és a poklóról szólt. A bányászok száj tátva hallgatták. Az öreg örült a váratlan hatásnak s még jobban, tüzebben prédikált nekik. Egyszer csak a legfigyelmesebb hallgatója nagyot csap a térdére és felkiált:

— Tyüh, emberek, azt a jégén kopogóját! Az
öregé az üst.

*

Megörült az öreg lelkipásztor a nyereménynek, merthogy az üst derék, öblös vörösréz edény vala.

De nem sokáig tartott öröme, mert az erdőszélen összeakadt egy ravasz svábbal, aki aztán öt percnyi szövitá után elnyerte tőle a hazugságok derbyjét.

A másvilági vendég.

I.

Vége felé járt már hava Szent-Jakabnak.

Ilyenkor van legtöbb ereje a napnak.
Ahogy kapaszkodik, egyre jobban föl-föl,
Mintha virtuskodna, tüzel, éget, pörköl.
A homok szikrázik, majdhogy lángot nem vet,
Szár az lapukóról fuvalat nem lenget,
Fürge gyik elbágyad, tücsök is ellikkad,
Még a békasó is verejtéket izzad.

— No legalább máma kimén a föld sagya —
Törüli homlokát az obsitos baka,
Aki a Nevenincs pusztába valahol
Uttalan utakon unottan kutyaagol.
És amig bakancsa a homokot ássza,
Lekonyul kelletlen nagyszarvu bajusza
S a siket kopárral esze visszajár a
Kékvizű, hűsvizű Operenciára,
Tornyos Genovára, szép Venéziára,
Szép Venéziában a sok pocsolyára.
Hej, aki áldotta! — s hirtelen meghökken:
Szemébe hús ligel üde képe szökken,
Mit előtte ringat a délibáb vize —
Még ilyet nem látott világéletibe!
Terebélyes nagy fák, de lefelé hegygel,
Közülök márványos palota nevet fel.
Fel ám, mert annak is lent lebeg a tornya,
Ugrándoz előtte egy oroszlánforma,
S amikor feléje lopakodik halkán,
A fene oroszán azt mondja, hogy: ham, ham!

Nagy eperfák árnyán kis tanya fehérlik,
Kéményéből a füst bodorogva kéklik,
Mintha csalogatna, mintha hívogatna,
Mint hogyha valaki kendőt lobogtatna:
— Megugat a Bodri, de ne félj, beereszt!
Obsitos katona oda tart egyenest
S mert rég állépett már az árnyéka felett,
Jelentgeti gyomra korogva a delet.

— Adjon az Uristen szerencsés jó napot!
Terített asztalra tele tett kulacsot!
Jaj, ne is mondják, hogy része legyen benne,
Csak azt mondják, mellé hol ülhelek, merre? —
Olyan asszonyféle ül a kattan mellett,
Nagyhasu bográcsban valamit keverget.
Menyecskének öreg, öregnek menyecske,
Nem éppen rutacska, cseppet se szépecske,
Nem nagyon vakocska, inkább sükelecske,
A beszédében se igen locska-fecske.
Fogadjistent csak úgy foghegyről vet neki
S kötője sarkával szemét törülgeti.

A legény azonban leveti a mondért
S körülszagolássza szaporán a kondért:

— Mit főz, gyöngyömadta? Tán töpörtyüs kását?
Szépen köszönöm a szíves kínálását.

Hát hogyan ehelnénk? Ebben a szent nyomban,
Az asztaláldást még odakint elmondtam.

Mit se szól az asszony, azt is lassan mondja,
De ez a bakának a legkisebb gondja.
Leül a padkára keresztbe tett lábbal
S fűzi tovább a szót tulajdon magával:
— Jó holnap a sült tyúk, de jobb ma a kása,
A paradicsomban sincsen annak mása!
De csak hogyha zsírral van megolajozva
S benne pirostra sült szalonna, a kozma.
Ugy-e hugomasszony? — de hiába leste,
Az csak egy nagy dongót riogatott: hess, te!

— No de mondom, ángyi, ez csalt engem haza
Isten háta mögül, a kásája szaga.
Mert ahol én jártam, olyanok a népek,
Husvél hétfőjén is olajossal élnek.
Örökösen böjtöl asszonya, embere,
Isten ucsse, ott a menngország közepe...
— Oh! — mondja az asszony látva maradt szájjal
S keresztet vet kélszer a nagy fakanállal.
Nem tudja, a beszéd komolyan komoly-e,
Vagy csak ez a jött-ment ő vele bomol-e;

Hiszi is, meg nem is, örül is, meg fél is,
Kétségit kivetni megkérdezi mégis:
Mint más anyaszülte, hogy noha csak olyan,
Mennyek országából szállt-e le csakugyan?

— Onnan én — ráhagyja a baka legottan,
Mivel tréfaüző kedve neki szoltgan.
— Csillagról — azt mondja — csillagra repüllem,
Takaros kis ut volt, bele is ehültem. —
Megfialalodik a jó asszony egyben,
Nem is lép, hanem száll, nem is fordul, lebben.
Kerül az asztalra magaszótt gyoics-abrosz,
Mázás tányér mellé új pléhkanalat hoz,
Főleszeréli fehér kötővel a kéket:
Ugy tessékeli a mennyei vendéget.
Sok tessékelés az obsitosnak nem kell,
Nem is nézi, csak fal; nem is rágja, csak nyel.
Hogy a tál megmarad, csupa kész szerencse.

— Vérré vált bennem, mint barátban a lencse —
Mondja és körülnéz, mint a bibliai
Példázatos állat: lesz-e még valami?
S hogy nem sokat ígér ez a hadi szemle,
Teszi magát, mintha mindjárt utra kelne,
Mert **odafront** neki sietős a dolga,
Mert ő nem afféle tücski-hajcski szolga.
— Azt — mondja az asszony — magam is gondolom,
Hogy nem élhet ottan holmi cselédsoron.
Látszik vitéz urnak az ábrázatán is,
Hogy ottan valami fő-főgenerális.
Ugyan, megkövelem, mi a hivatala? —
Kérdi s beletágul a szemé bogara.
Valamint a hólyag, ha a gyerek fujja,
Dagad a vitéz és szónak ered újra:
— Hál biz' ott nem esszük hiába a kosztot,
Én állok az Isten kapujába posztot.
Vagyok belső ember, noha külső strázsa,
Személyem előtte van nagy gráciába.
Kinéz az ablakon: csak nekem inleget,
Kiáll a kapuba: csak velem fog kezet
S amikor otthon van, énnekem olyankor
Étel után mindég kijár egy ital bor.
Messzelyes poharam maga tölti tele —
Tudom, hogy keres már azóta is vele...
Süketségit bezzeg felejtí az asszony
S hogy kedvibe járni semmit se mulasszon,
Hova az obsitos oda-oda bámul,
Kulacsot vesz le a kemence nyakáról.
De biz' ez csak csiger, — megköveti szépen.
Nem baj — mond a vitéz — arra szomjas éppen.

II.

Amig a gazdasszony elmossa a csetrest,
Az obsitos addig új történelet kezd.
Melyik szentrül mit tud, előadja sorban —
Azt mondják, igazság lakozik a borban.
S bátor a szent György-kép fejet csavarint és
Le akar a falról ugrani szent Illés,

Hallgatja az asszony istenfélelemmel
S amikor hozzájut, kérdést ő teszen fel:
Ugyan a vitéz ur jártába-keltibe
Az ő első urát **odafront** látta-e?
Nyugtassa az Isten, oda költözött föl,
Mikor nem használt már se kenés, se köppöly,
Nyári vásárkor mult esztendeje nem rég.

Fejivel rágyökkint a mennyei vendég:
— Hogyne láttam volna? Olyan emberforma.
Van neki két szeme, füle, szája, orra.
— Az lesz az, galambom. Vékonyas a bajsza.
— Egyik fele csálé, másik fele hajszra.
Hát hogyne ismerném? Az öreg czimbora
Bejárogat hozzám, ha úgy jön a sora,
Szombat estelente, vagy vasárnaponta.
Amikor nem jár ki makkolni a konda.
Mert hogy az egyik szóm másikba ne öltsem:
Kanász fönt a sógor — fejezi be bölcsen.

Rábámul az asszony, nekifehéredve,
A fejét csóválva, a kezét tördelve
S levegőt kapkodva, mint horgon a polyka,
Nagy megilletődve rebegi, molyogja:
— Ugyan mért tettek már ilyen csufot vele,
Bucsu-elüljáró volt mindig idele —
S már török a méces, már a szája görbül,
De amaz vigasztalva elibéje pördül:
— Szegény ember sorsa, tudja, szokás-mondás;
Csak szorultságból lett ő belüle kondás.
Amikor berukkolt, nem volt egyéb állás
S már csak a juhszálon jutott neki szállás.
Noha utóvégre nincsen azon semmi:
Kanásznak is csak kell valakinek lenni.
Ámbátorságosan ami igaz, igaz:
Mégse neki való kondiczió biz' az.
S én, nem azért mondom, mint udvari ember,
Felüle már szóltam az atyaistennel
S beleegyesültünk, hogy ha sora fordul,
Kivesszük a sógor a kanászi sorbul.
Egyéb hiba nincs is, tudja szülém, benne,
Csak a gunyácskája csupa rongy ne lenne.
Mint idelent, fönt is: a ruha tisztesség,
Ő meg a hogy jár-kel, csupa kész nevetség.
Piros folton sárga, sárga folton kék foll,
Beleszivárványzik, merre megy, az égbolt
S ha vasárnaponta vecsernyére ballag,
Rá az aprószentek ujjal mutogatnak:
Itt a larka kanász, ott a larka kanász...
Szavába az asszony boldogan kanaláz
S nyakába borulni szeretne, de persze.
Hogy megtegye, ahhoz nincsen elég mersze,
Igy csak a kendőjöt köti szorosabbra:
— Ha ruha kell, nincsen semmi hiány abba.
Egy rend öltözöjít örzögetem máig,
Bírónak is abba, elhiggye, beválik.
Ha elviszi néki, vitéz uram, hallja —
A második uram ugys szorosallja.

Örömebe bátor madarat is fogna,
Az obsitos úgy tesz, mintha boszankodna :
— Micsoda beszéd ez? A leringelés! —
S homlokát ránczolja, komolyítja képét.
— De bizony nélkülül el se megyek innét,
Szeretném én látni, amit el nem vinnék...
— Áldja meg az Isten, ahol egyet lép is!
Vigye el hát néki ezt a szűröcskét is,
Itt a melledzője, ehol a kalapja.

Szándékát a baka nagyon helyben hagyja :
— Hát hogy el ne vinném, abbul semmi sincsen,
Nagyobb baj az, kincsem, hogy csizmája nincsen.
Pedig már sörteje nagyon a tartónak
S küszöbön istrázsál a sok ember-hónap :
Savanyu november, harapós december...
Mit tegyen a szegény csizmátalan ember?
Brrr! Sziüle, beszélni se szerelek erről...

Rangos csizma lóg le a gerendaszegről;
Orra csuka-orru, sarka magas sarku,
Rajta vert ezüstből ragyogó sarkantyú.
A fortélyos vendég hogy oda tekintett,
Válaszul az asszony kétkedve köhintett :
— Ha elviszi ezt is, — mondja a jó lélek
— Kerekedik abbul veszedelem, félek.
Mint a szarkafészek, ez a dolog kellős :

Az új uramé ez, neki is ünneplős.
Ebbe szokott járni, tudja, a templomba,
Akkor is, ha sár van, a kezibe hordja.
Benne nagyon gangos, rája igen kényes —
Én nem is szeretem, hogy olyan legényes.
Od'adom! Od'adjam? Nem adom. Ne adjam?
Ezt megharagitsam? Csufra amazt hagyjam?
Enyim, aki megholt : enyimebb az élő...

Gondolata lőt-fut, akár a vetéllő,
Hol emide szalad, hol amoda szalad,
Amíg két szál közül az újabbik szakad,
Mert addig epekszik, mert addig evődik :
A gerendaszegről csizma levevődik.

Kezdett a napocska lassan hanyatlani,
Feláll az obsitos : lesz-e még valami?
— Hahogy a jószágát még most se sokalja :
Sonkacsülök, sódar, szalonna hasalja,
Eperalma, körte, ó gömölye, friss vaj —
A viléz azt mondja : ami lesz, az nem baj,
Csak sebesen légyen, járjon keze-lába.

Kiürül a szuszék, kiürül a láda.
S leszedi tán a ház tetejét is végül,
De a viléz most már csakugyan felkészül,
Ámbátor az asszony marasztja, ragasztja :
Egy miatyánk mulva ilthon van a gazda.
Csak addig ne menjen, csak azt várja meg még!
Igazán mehetnék most lesz csak a vendég.
Hát már hogy maradna? Mikorra hazajut,
Akkorra odafele becsukják a kaput
S bár az ő szavára szalad is szent Péter,
Mégse szeret lenni egyedül kivétel.
A fátyolát neki! Csak az a bánatja,
Hogy a gazduramat haza nem várhatja.
Node ami késik, nem mulik el mégse :
Lesz még neki erre járása-kelése,
S amelynek addig is tiszteli gazdáját,
Nem kerüli akkor el a háza táját.
Igéri, fogadja : lesz alkalom arra —
S egyre a kisajtón a bal szeme sarka.

Talpa alatt a föld de akárhogy ég is,
A szent János-áldás eszibe jut mégis ;
Szív nagyot és hosszut hátraszegett nyakkal,
Azután vesz bucsut szapora szavakkal :
— De csakugyan mék már, hogy rám ne virradjon.
Nyugodalmass jó éjt az Uristen adjon!
Ejnye, most még jókor jut eszembe, nézze,
Hogyha egy-két krajczár van heverő pénze
— S itt hangos beszédül veszi sültógásra —
Az öreg sógornak jó lenne — dohányra...

Egyebet az asszony mit lenne a jámbor,
Kihalász egy huszast a ládafiából
És szól, lelörölvén szemei harmatját :
— Köszönöm is szépen a jóakarátját.

— Máskor is szívesen — szóra emez szót ad
S veli a hátára batyuját, motyóját.
De akkor az asszony fogja megint vállon :
— Vitéz uram, csak még egy szóra megálljon!
Tisztelem az első uramat, a szentem,
Ne haragudjon rám, amért férjhez mentem :
Ha az Isten élte, sohse teszem többel —
S nagy öreg cseppekben könnyűl szeme pörget.

Lebukóban a nap utolsó karajja.
Az üzenetet már a baka sokallja
S nagy fogadkozással veli neki végít :
Mindent elmond majd az utolsó ígéig.
Hogyne mondaná el ? S szaporán tovább állt,
Tengerébe szedve ugyancsak a lábát.
A ház küszöbéről emez addig leste,
Amig el nem nyelte tüle az este.
Azulán vállára kendőt kanyarít fel
S átszalad a szomszéd tanyára a hírrel —
Amily irigy szerzet, az lenne a csuda,
Ha még nem ülné a komasszonyt a guta.

III.

Pirul az esthajnal ; a pusztán keresztül
Csöszök harangjának szelid szava rezdül
S itatja a szomjas homokot a harmat,
Mire a tanyára a gazda beballag.
Mint illik, az első szava : dicsértessék ;
Rá az üres konyha vissza dohog : tessék !
Am az üres konyha tetszik az ördögnek,
Bajuszába zokszól ajaki dörmögnek.
Tétova láb-lából, csak morog, csak ümget,
Kamrába, fészerbe, hova betekintget,
Kialudt parazsát kémli a kallannak,
Megy a bengilóba : üres a vakablak.
Fazekast, szuszéket kivallat fenéig,
Azután a polczot tapogatja végig :
Háttha itt, háttha ott . . . hiába reméli,
Enni való nincs egy körömfaradéknál.
S amely eddig füstölt, már haragja lobban,
Asszonyfelesége amikor beloppan.
Jaj, dehogy is toppan ! Ugy szakad befele,
Mint a jeges eső s szikrát hány a szeme,
Akár a falon a tűz-szekerű szenté :
— No szép kis komasszony, mondhatom, a kendé !
Még nekem azt mondja, hogy félrebeszélek !
Szemembe vihogta az az irigy lélek !
Az a szeplős képű, az a félreszáju,
A reszelő-nyelvű, a fekete máju ! —
S mondani még tudna egyebet is róla
De egyszer a gazda bele mordul : »hóha !«
Mint valami Neptun, és fölemell ujja
Láttára magát a bösz tenger kifujja,
Dühe elpárázik, haragja ülepszik,
Maga is szépen a küszöbre telepszik
És ezernagubanczkép szálára kifejti,
Ki járt itt, hova lett, mi a dolog rendi.
Nem is igen tódul, nem is igen szépít.
A gazdának lüzláng önti el a képét,

Kaparja a torkát keserű boszuság
S amikor kacag is olyan, mintha nyuznák.
Szólana, de nem tud, szinte szélütötten
Befordul a színbe, a fakóra löttyen
S megezibálja böszön a sörényit — gyihó !
És nekiiramlik — már ahogy tud — a ló.

Felhőfodros az ég, mintha tenger lenne,
Aranyosnakképpen uszik a hold benne ;
Tücskök czirpegése a sok buzarendbe :
Mintha ezüsthurral száz tambura pengne.

S a muzsikaszóra nem a lóva tánczol,
Hanem annál jobban a gazda ficzánkol ;
Hányja kezét-lábát, a fakót nosztítja,
Ha valami neszt hall, fogát csikorítja.
Ha falevél lebben, odabömböl : állj meg !
Ha a kuvik rebben, ordít neki : várj meg !
S hol a fák sűrűjén barnulnak az árnyak,
Megrázza az öklét : te csavargó, látlak !
S nem löri hiába magát e robajjal,
Mert az egyik árnyék visszasohajt : »haj, haj !«
S mint őszön a kigyó, egyre összébb görbül
S már csak úgy kirémlik egy gyepes gödörbül.

Volt pedig ez árnyék a mennyei ember.
Futnia már késő, felállani nem mer
És bátor a félsz-láng tüzei bokáját,
Uj tréfa szimatja csiklandja a máját
S reszkelteti a szót, nyöszögön felelvén,
Mintha vénség ölme nehezede nyelvéen :
— Keblemen kenyerem, hátamon a házam :
Itt egy szegény koldus könnyörög alásan,
Akit letaszított egy goromba fattyu —
Csupa új csizmáján csupa új sarkantyú,
Még a kevély latra meg is rugott vele :
Jaj, most is nyilamlík az oldalam bele . . .

Mint mustos hordóbul, ha az abroncs pattan,
Ki a seprű buggyán a keserű habban.
Buggyog a gardábul, de milyen, de menngi
Seprű, amit versbe nem is illik szedni.
Csak mikor elfárad, kérdezi meg : hova
Lett az a csavargó obsitos kalona ?
— Ugy, hát obsitos volt ? — vissza amaz dörmög —
Ide a nyárfásba vitte be az ördög,
Amelyik amott a sarkon feketéllik —
S kezit utmutatni kidugja, de félig.

Telhelyre a gazda vigan odahoppol,
De aztán az erdő szélébe mást gondol.
Mert nem is erdő az, csak olyan csepöte,
Bokrait iszalag hálója beszötte,
Csupa görcsös ág-bog, csupa szijjas vessző —
Benne a négy lábánál többre viszi kettő.
Azért a fakóul lehuppan az ember,
Utját a ezihernek vesi gyalogszerrel
S visszazól sebtében az utmutatóra :
— Kend pedig, jó ember, vigyázzon a lóra !

— Hát hogyan vigyáznék? — neveti a másik
 S hol a fakó prüszög, halkán odamászik.
 S hogy el ne bolyongjon valahogy a jámbor:
 Inkább maga ráül, vigyázat okából.
 Sarkantyuját aztán vékonyába nyomja,
 De mint ahogy illik, bucsut előbb monda:
 — Héj, az időt kelmed de hiába tölti,
 Akit hajkurászgat, én vagyok az, földi!
 Hogy rám akadl, annak magam is örülök:
 Legalább a mennybe nem gyalog repülök —
 S kanlárt megeresztve megíramlik aztán
 S ha nem állt meg, váglat mai napig is lán.

A gazda pediglen tántorog és szédül,
 Kifele már jönne esze nála nélkül:
 De a bozót, mintha minden ága-bogja
 Ölelő kar volna, nem eresztí, fogja.
 S mire kivergődik valahogy belüle,
 Megrángatni nincs más, csak a maga füle.

Szökül a hójnal, hogy hazafelé méggen:
 Utitársul kullog utána a szégyen
 S mikor hazaérnek, hogy meg ne előzze,
 Már a kisajtóból kiáltja előre:
 — Tudod-e, hol jártam? Soha biz' azt, hékám!
 Az égi követnek utána menék ám —
 S mint ki gombócot nyel, fuldokolja a szót
 — Az első uradnak elküldtem a fakót.
 Sarkantyus csizmához illik a ló, mondok,
 Hadd légyen egészen szegény feje boldog.
 Én is tiszteltetem, rólad is üzentem...

Felhődik az asszony: mit üzent kend, szentem?
 — Azt, hogy ilyen asszony nincs több a világon —
 — Kend — mondja az asszony — még okosabb, párom!

Móra Ferencz.

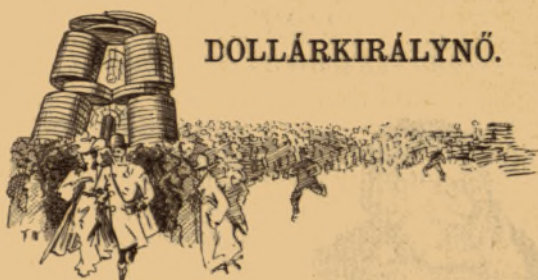
TÖNÖDÉS

SEIFFENSTEINER SOLOMONTUL.

Jotjo nekem az eszibe
 ed onekdöt. O Sjtje Gold-
 glanz vált ed volásas
 ember, de vált neki szép
 vodjono és ed jünürü
 szép lángyo, o Régika.
 Ű elhotározto mogábo, hojd
 olejon vülegént válosztjo
 o lángyánok, omi járotos
 o szent tadomángyokbo
 és o talmodbo. Irt is ed
 levélt o presporgi fűrabbi-
 nosnok, köldjön el neki
 o lekjop tonolót o jesivábol. Ed nopen jün hozzá
 ed fiotol ember és bemototkozza mogát, hojd ű o
 Mendele Maulwurf és ütet a presporgi fűrabbinos köl-
 dötte. O Sjtje visszohükkente mogát, mert a fiotol
 ember valta ed isten nyomorékjo. Vált neki ed póp
 elül és ed póp hátol. De ozért odvoriosságbul kez-
 dett beszélni vele és okkor látto, hojd sokot tod és o
 o tolmudbon gyárotos. Ozetán idj szült o Sjtje:
 »Fiotol borátam, mogo nodjon tetszi nekem, mán omi
 o todomángyát illeti. Honem osztot csak nem kívánhot,
 hojd ed viroló, fiotol lángyt feleségnek odjom mogá-
 nak«. — O Mendele mandta: »Mielütt vékép kika-
 sarazná engimet, sopán csok osztot engedjen mek, hojd
 o kisosongyal edjedöl beszélhessek néhány perczig.« —
 Eztet megengedte. O porádés szobábon tonálkozto magát
 o Régikával és elkezdett beszélni: »Todjon, kisosony,
 hojd én nem váltam mindig iljen. Nekem tolojdon-
 kép vált sopán csok ed póp o hátomon. Honem
 edszer osztot álmadtam, hojd én koptom ed men-
 oszongyt, ominek szintén vált ed póp. Okkor én
 küngyürüktem oz istenhez, hojd én okorom ed szép
 feleségt, inkáp odjo nekem oz ű pópját is. Elvise-
 lem szivesen, csok o feleség tülem ledje épkezláb. És
 oz isten mekhollgotto oz én kérésemet és odto nekem
 elül is ed pópt. Ho o kisoson nem okor tülem o
 feleség lenni, okkor csak vedjen vissza tülem o póp-
 ját«. — Dill-dáll o koalíciezón és a Hongária. O
 koalíciezón, ez o három púpú sodaszölött, nojd rafinériá-
 vol ijesztgeti o szépséges Hongáriát, hojdho nem
 okorjo ütet elválolni, okkor mogát lesz neki ed nodj
 bojo és nül neki ed póp o hátán.

O Bébi Spritzmaul vált irnok o tekintetes szalge-
 birú oreságnál. De mivel okort lenni jedzü, hát kikü-
 rüsztlüküdte mogát. O familio és oz egész zsidú kösig
 ezen szürnyeteg müdon elkezeredte mogát és átkozták
 és szidták o Bébít, mért lett hötelen oz úsi religiön-
 hoz. Monja o Bébi: »Ogyon, kérem tikteket! Ho én
 elmedek o fütisztelende plebán oresághaz, okkor is o
 nyokombo lóg o czidákli nevezetü tizporoncsolot, mert
 én oz én régi volásomat soha el nem felejteni fagam!« —
 Osz-posz o Kasóth Ferencz kedjemes oreságot o Lepold-
 rengyelel. Hordja, de nem enged o nedvenóczbul.

DOLLÁRKIRÁLYNŐ.

Egész Magyarország örülve örvendez,
Lobogós, sátoros ünnepeket rendez,
Pénz-szagra gyűl a nép — s szaglása kiváló —
Dollárkirálynőjét hazahozta László.
Megjöttek, megjöttek! Oh, nincs többé bánat!
Kéjben uszni látok agg családapákat;
Nincs házbér, nincs tifusz; feledve ami árt,
Mindent legyőz e szó: milliárd! milliárd!

Pennákat hegyezve ugrik száz reporter,
Híreket a párról versenyezve hord fel;
Görnyed valamennyi, akár az igás-ló:
Jaj, mit eszik Gladys? Jaj, mit iszik László?
Szaglálódna: milyen a berendezésük?
Ládájuk, ruhájuk, az ágyuk, a székük?
Milyen a butorja, milyen a juponja?
»Kati lelkem, mondja! Miska édes, mondja!«

Megmozdul köröttük a föld is, az ég is.
Menekülne László, menekülne Gladys...
De oh, én istenem, még csak ez volt hátra:
Ezer kérvényező, mind szalonkabátba,

Ősi birtokokból kiforgatott purdék,
Jegyzőileg hites negyvennyolczas honvéd...
»Nekem pártfogolás! — nekem szabadság! —
Tengeri, s léghajó — prima fach, mondhatom!«

Szegény magyar nábob, hová menekülnél?
Százszívről jön még, több a sötét bűnnél,
Igaz magyar fajta, nemes ingyenélő,
Pénz-zsákok árnyában lelkesen henyélő.
Egész dollártengert ennyi száj kiinna:
Házi kocsis, testőr, prima ballerína,
Udvari bolond, meg »házi politikus«!

— Szaladj innen László, ha még szaladni tudsz!
Menekülj szép Gladys, — (azaz, pardon: Gladisz!)
Leszakad a ruha, ha selyemből van is!
Lemarad a mente — pláne hogyha drága —
Kevés itt Vanderbilt minden milliárdja!
S pénz nélkül, rongyosan koldulhattok holnap:
»Adjatok pár fillért két szegény nábobnak!«

JÓ HÁZ.

Szerencse a kezdő fiatalember karrierjére, ha már eleve »jó házból való«.

Ez a példaszó teljesült a Gresham házgondnokán, aki, az általunk hónapokkal ezelőtt jelzett, legfelsőbb kitüntetését, a magyar nemességel most kapta meg.

Persze, ahol a partáj, Kossuth Ferencz »cousini« rangon van, ott a házmester se lehet szimpla demokrata.

Kossuth, az apa, felszabadította a jobbágyokat. Kossuth, a fiu, megnemesíti a polgárokat.

Melyik végzett nagyobb, nehezebb munkát?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kecskemét. A képtervezetet minden esetre átadjuk Garay mesternek. Megvalljuk, nem igen tudunk izére jönni ennek a túlságosan burkolt szimbolizálásnak.

Talán a piktor szerencsésebb lesz vele s akkor közjóra világítunk. — L. (Czegléd.) Az idők jele, hogy már Czeglédén is ilyen élczekeket gyártanak. Megnyugtathatjuk afelől, hogy az önök illustris képviselője még mindig nem változtatta meg a nevét »Leopold K.«-ra. — E. Laczi. (Bpest.) Naptárba kerül. — Tormási (Szepsi.) Ugyan, kérjük szívesen, nem volt ön valaha rajongó Apponyista? Mert csak ez magyarázza meg azt a jóakaratot, hogy a nagy Albertet akarja arra a mult számunkbeli »paripára« ültetni Messiásnak. — M. J. (Szepes-Ófalu.) A rejtvény erőltetett. — Éva. Ebbe a »hitvitába« mi nem avatkozunk belé. A mi izlésünk szerint egyik pályamű sem volt díjra érdemes. — Sz. Gy. (N.-Várad.) Kevésre taksálja közönségünket, melyet sokkal fogasabb rejtvények megoldására neveltünk rá. — M. Gy. (Bpest.) Csak rossz fogalmazás. — Több levélről a jövő számban.

Felélő szerkesztő LIPCSEY ÁDÁM.

Kiadó-tulajdonos A Borsszem Jankó lapkiadó-részv.-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII. Miksa-u. 8.

Telefonszám: 90—45.

Előfizetési ár:

Egész évre 16 K. — Félévre 8 K. — Negyedévre 4 K.

Egyes szám ára: 36 fillér.

A „Borsszem Jankó“ mai és legutóbbi számaiban megjelent képek eredeti rajzaival megtekinthetők és kaphatók a Könyves Kálmán Magyar Műkiadó Társaságnál (Nagymező-utca 37.)

Zöld díszit ilt erdő, mező és mindenki a szabadba törekszik. Hanem ilyenkor sokat merünk, megizzadunk és a vége egy alapos meghülés, minek a legjobb esetben is egy pár kellemetlen nap a következménye. Aki okos, az rögtön, amint a bajt észreveszi, a Fay-féle valódi sodeni ásványpaszttillához folyamodik, amely szer az ilyen kezdődő bajt a legkellemesebben és biztosan megszünteti. Kapható doboza 1 K 25 f-ért gyógyszárakban, drogériákban és ásványvízkereskedésekben. Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: W. Th. Guntzert, Wien, IV/I. Grosse Neugasse 27.

Reggelizés előtt télpohar
SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és szék-szorulásban szenvedőknek. — Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér. 1026

Rohitsch-Sauerbrunn
STEIERORSZÁG
VASUT, POSTA ÉS TÁVIRDA.

A tavasz bábájos szépségeit csak az egészséges ember tudja élvezni. A napsugár, a levegő, virág, a szabad természet minden pompája csak azok számára virul, akik ép idegizzal jó szervezettel bírnak. Szomorú azonban, hogy millió és millió beteges, fáradt, koravén ember jár a tavaszi napsugárban, akiknek hiába tárja fel szépségeit ég és föld, ők komorak és szerencsétleneknek érzik magukat. Pedig segíthetnének magukon. A gyökerező gyógyulás módja meg van írva az »Értekezés a villamos gyógyomódról« című könyvben, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld meg mindenkinek az Elektro-Vitalizer orvosi rendelőintézet, Budapest, IV., Károly-körút 2., felemelet 38.

TÉLI FÜRDŐKURA A SZT.-LUKÁCSFÜRDŐBEN.

Természetes forró-meleg kénesez források. Iszapfürdők, iszaphorogatók, mindennemű thermális fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Csusz, kőszvény, ideg-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítőprospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budapest-Budán. 525

Illat és hangulat támad a jól megválasztott Kölni-víz nyomán. A választás s kísérletezés fáradságától kíméli meg magát az, aki Brázay-féle Kölni-vizet vesz, ezt az elismert diszkrét és mégis oly kellemes illatu Eau de Colognet. Az illatszerek között versenyen kívül áll a Brázay-féle Kölni-víz, amely kapható gyógytárakban, illatszeresznél, drogériákban és minden finom és előkelő üzletben.

A „Buziási Phönix Ásványviznek“ kitűnő hatását vese- és hólyagbajoknál, a vesemedencebe idült hurutjainál, húgykő- és fővénypézódésnél, a légutak és kiválasztó szervek hurutos bántalmainál a legnevesebb orvostanárak elismerték. Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús tartalma a legkiválóbb asztali vízzé teszi. Járványos betegségek ellen a legkiválóbb óvszer.

PAPRIKÁS KOTÁNYI

nem pályázott a Kossuth-szoborra, de nem is presszionálta soha a zsűrit, mégis mindenütt első díjat nyert a valódi szegedi rózsapaprika, mely kapható Budapestben a főüzletben, VI. kerület, Teréz-körút 7., Kecskeméti-utcai fióküzletben és Szegeden a Kárász-utczában. 504

Teljesen újítva!

Kaiserbad, modern berendezésű vizgyógyintézet. Styriabad, újonnan beállított szénsavfürdők. Bevált gyógyhely gyomor-, bél-, máj- és vesebajok, kronikus székrekedés, cukorbetegség, kőszvény, garat- és gégefőkatarrhus, szívbajok ellen. Karlsbad- és Marienbadhoz hasonló gyógyforrások. Étrendi és terepkrák. Kitűnő ivóvíz. Villanyvilágítás. Lift. Modern csatornázás. 587

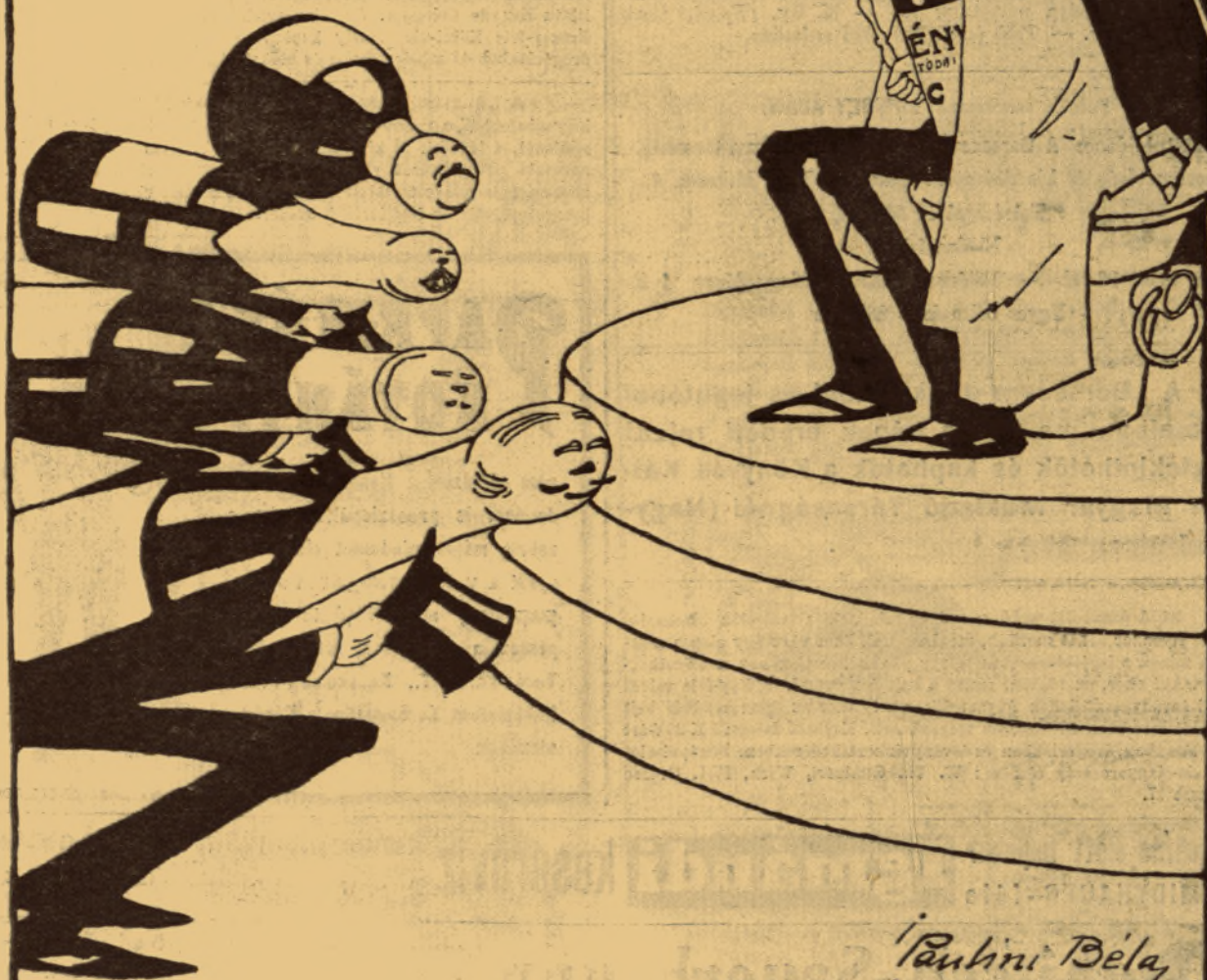
ANDRÉNYI

KÁLMÁN UTÓDAI

SEC

AZ

ÍTALOK KIRÁLYA

Paulini Béla

KÉPREJTVÉNY.

Jutalma: a BORSSZEM JANKÓ 1908-ra szóló naptárának egy példánya.

A BORSSZEM JANKÓ 2105. (15.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

**Petőfi: Ne ily halált adj Istenem,
Ne ily halált adj énnekem.**

A 13 megfejtő közül elsőnek sorsoltatott ki: *Gubicz Flórián, Szomolya.* Kiadóhivatalunk előtt mint előfizető igazolván magát, az 1908-ra szóló naptárunk egy példányát átveheti.

'UP TO DATE'

a legújabb, legegyszerűbb és legolcsóbb

biztonsági borotva

Megvágás ki van zárva. Nyolcz napl próbára is kapható csak 523

Marion Alajos

cégnél Budapesten, IV. ker., Váci-utca 10. és Koronaherceg-utca 10.

Ára két duplaélű késsel 8 K.
Ha nem felel meg, árát visszatérítom.

**A gége, torok, tüdő, gyomor,
bél, vese, hólyag hurutos
bántalmainál felülmulhatatlan**

**A MÁLNÁSI
Sicculia
ARTÉZI GYÓGYVÍZ**

KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-
RAKTÁR. **BRÁZAY KÁLMÁN** CEGNÉL
BUDAPEST, VIII., JOZSEF-KÖRUT 37/39.

Csak „SICULA” névvel ellátott üvegek
valódiak.

Fess akar lenni?

akkor selyem-, csipke- és
bársony-bluzokat csak

FALUDI LÁSZLÓNÁL

vegyen

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 48. sz.
Vidékre divatlap és árjegyzék ingyen.

UNGER H. Orvosok legkényelmesebbnek, legmegbízhatóbbnak ismerték el.

Asszonyvédő. Sok nőorvos, egyetemi tanár

bebizonyíthatólag rendeli.
Prospektus több mint 5000 hitelesített elismerőlevéllel
ingyen és bérmentve. 1 Dtz. 3.10 kor. bérmentve. Levél-
bélyeget fizeteskép veszem. H. UNGER vegyi laboratórium.
Berlin N. W. Friedrichstr. 91/92. 1123

Lawn-tennis
Athletika
sportárjegyzéket
KERTÉSZ
BUDAPEST

Sportjáték
Tornaszer
Ingyen küld
TÓDOR
KRISTÓF-TÉR.

**BUZIÁSI
PHÖNIX
ÁSVÁNYVÍZ**

vese- és hólyagbajoknál
minden vizet felülmul.
Kellemes, kissé savanykás
ízű, vasmentes, szénsavdús,
rendkívül üdítő asztali víz.

Orvosilag ajánlva.

Ivó-gyógymódrá használva, vese- és
hólyagbajoknál, a vesemedencze
idült hurutjainál, hágykő- és fűveny-
képződésnél, a légutak és a kiválasztó-
szervek hurutos bántalmainál kitűnő
hatásúnak bizonyult.

Prospektust kívánatra
küld a forráskezelő cég:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Kapható Budapesten Edeskuhy L. ásványvíz-nagykeres-
kedésében és minden fűszer- és csemege kereskedésben.

SZEPLŐT

csak a Crème
Any távolít el
és pedig egy
pár nap alatt.
Mintán már
minden lehe-
tőt elkövetett
tegyen még
egy utolsó ki-
sérletet a
Crème Any-

val, nem fogja megbánni.
Ára 3 K. Kivánatra számos
köszönőlevelet küldünk. —
Aranyérem London, Berlin,
Páris. Valódi csak Apotheke
zum eisernen Mann, Strass-
burg 266. Elsas és Budapestben
Török József gyógyszerár-
ban Király-u. 12 kapható. 554

Övjátok lábaitokat!!!

tyukszemtől,
hólyagtól, hü-
työktől. Min-
denféle baj, kü-
lönösen a kelle-
metlen izzadás
és talpegés el-
mulik, ha

DR. HÖGYES-FELE

imprágnált asbest-talpacat

hordunk. Párja 2 K, 1 K és
60 fillér. Szétküldés utánvétellel
Wien, I., Dominikanerbastei 21.

Megpukkadásig neveltető a

**Liliput-stereoskop-
készülék**

összehajtható, fémből ké-
szült, kényelmesen csoma-
golható, mint egy hüvely.
Az optikailag csiszolt üve-
gekkel és 25 legfinomabb
stereoskop-fénykép, női
szépségek — csoportok is
pillanatfelvételek való-
ság után! 1 K 50 f. (levél-
bélyeg is) vagy utánvétellel.
Atlas-Verlag, Charlottenburg.

**TUDOMÁNYOS
ZSEBKÖNYVTÁR.**

195. sz.

**A FILOZÓFIA
ALAPFOGALMAI**

Irta dr. Szelényi Ödön

A filozófia alapfogalmainak
világos, könnyen érthető
magyarázata, mely bevezet-
tést szolgálhat minden-
nemű bölcsészettani tanul-
mányokhoz. Tanárjelöltek,
különösen a pedagógiai vis-
gálatra készülők, kitűnő se-
gédkönyvet nyernek benne.

Ára 60 fillér.

Kapható minden
könyvkereskedésben.

Helyiség-változtatás!

Van szerencsénk ezennel tisztelt vevőink és a t. cz. közönség tudomására adni, hogy az 1864 óta fennálló

**ezüst-, arany- és ékszer-
áru-üzletünket**

V., Dorottya-utca 8. sz. alá

helyeztük át. Ez alkalmából dusan felszerelt ezüst-, arany- és ékszeráru-raktárunkat még jelentékenyen kibővítettük és azt a legfinomabb és legizlésebb ujdonságokkal gazdag választékká egészítettük ki. Üzletünket az eddig is követett legszigorubb megbízhatóság elve alapján fogjuk tovább folytatni és kérjük ezentul is az eddig belénk helyezett szíves jóindulatot és bizalmat, melyet teljes mértékben kiérdemelni legfőbb törekvésünk lesz.

Kitünő tisztelettel

SINGER A. D. TESTVÉREK

TELEFON 17-49.

TELEFON 17-49.

felvesz a kiadóhivatalt
VII., Miksa-utca 8. sz.

HIRDETÉSEKET

Egy harmadik. — Mit néz ez a két asszony egymáson? ... Bizonyosan azt, amit nem lát. A csipkét és selymet, mely nagy választékban kapható **Elsner Oszkár**-nál a Párisi-utcában.

AMERIKAI CZIPÓINK FELTÜNÉST KELTENEK!

KIZÁRÓLAG VALÓDI AMERIKAI CZIPÓKET TARTUNK.

A helytelen lábbeli-viselet hibái:

A mellékelt rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli-viselet közötti különbséget.

Hibás lábbeli, eltorzult láb.

AMERIKAI CZIPŐ, helyes láb.

Hibás lábbeli, fájós láb.

AMERIKAI CZIPŐ, egészséges láb.

Hibás lábbeli, nehézkes járás.

AMERIKAI CZIPŐ, kényelmes járás.

Amerika, a haladás és a praktikus fejlődés hazája, hosszú kísérletezés és alapos tanulmányozás után megtalálta a cipő helyes alakját, nemcsak a talpét, hanem főleg a felsőrész szabását, miáltal Amerika meghódította cipőinek a világpiacot.

AMERIKAI CZIPŐ RÉSZV.-TÁRSASÁG

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 6. (WURM-UTCA SAROK.)

Ajánljuk valódi amerikai sámfáinkat és kiváló cipőkrémjeinket.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Dal a tacszkóruul.

Erdőkerülő. — Ez a tacszó-kutya, a Snuczi, a szomszédomé. Mondhatom magának barátom, hogy okosabb a gazdájánál.

Vadászó ur (eltűnődve). — Nekem is volt egyszer ilyen kutyám.

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz a

FORRÁS

szénsavval telített ásványvize. Legtisztább és legegészségesebb asztali- és borviz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállításról árjegyzést és címezze:

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat, Budapest—Budán.

A már 32 éve a kerékpárvilágot uráló eredeti angol **Helical Premier** és **The Champion** kerékpárokat dupla harang-csapágygyal és szabadonfutóval 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpáralkatrészeket** az egész világon létező összes kerékpárakhoz (külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, lánczok, kónusok és csészéket stb.) óriási forgalmuk következtében nagyban eredeti gyári árban, 30% árlétszállítással szállítunk vidékre is bárhová. **Láng Jakab és fia** kerékpár és varrógép nagykereskedők **Budapest, József-körút 41.** Fióküzlet: **Baross-tér 4.** és **Zsigmond-utca 9.** Nagy árjegyzékünk 1000 képpel, kerékpár, alkatrész és varrógépekről ingyen és bérmentve. 553

Aczlmre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különleges-ségek (óvszerek) csakis **F. Bergueranfilis** leghiresebb párisi gyárostól, legelőnyösebben beszerezhetők 540

Polgár Sándornál
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

BENCZE czipőkülönlegességek
Budapest, IV., Váci-u. 2.

Képes árjegyzékünk kívánatra ingyen és bérmentve.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR 194. SZÁM.
Kereskedelmi vétségek Írta: Dr. Atzél Béla.
Ára 60 fillér. Kapható minden könyvker.-ben.

== PORZÓ (Ágai Adolf) új műve. ==
UTAZÁS PESTRŐL-BUDAPESTRE
1843—1907. 400-nál több lap, számos korlód képpel. Ára füzve 10 kor. Diszes kötésben 14 kor. Megrendeléseket átvész == a BORSZEM JANKÓ kiadóhivatala. ==

WRIGHT világhírű **LAWN-TENNIS KERTÉSZ BUDAPEST,** Árjegyzék

DITSON amerikai **RAKETJEI TÓDOR-nál KRISTÓF-TÉR,** ingyen.

Óh jaj!

megfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Kapható gyógyszárak és drogériákban.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Eljen!

Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

NAGY ZSIGMOND * LEGNAGYOBB!
alkalmi lakberendezési áruháza Lázár-u. 3.

(Bazilika közelében.) Telefon 18—22. Butorok palisander, citromfa, mahagoniból. — Perzsa és szmirna szőnyegek. Csillárok gázra és villanyra. — Lakásberendezések vétele, eladása becserélése és kölcsönadása. 1148

2000 korona azon hölgynek, aki a FISCHER-féle

SZEPLŐ-GRÉME

használat után akár a szeplőket, akár a májfoltokat és nappörzséseket, ugymint minden más a teintet elcsúfító színezést el nem vesztí. Ára 4 korona, utánvétele mellett 4 korona 65 fillér.

FISCHER RÓBERT a chemia doktora és kozmetikus

Wien, I., Salvatorgasse II. Lerakat: Török J., gyógytár, Király-utca 12. és Andrássy-út 26., Egger „Nador” gyógytára, Váci-körút 17. 550

„TUDOMÁNYOS” ZSEBKÖNYVTÁR.

180—181. szám.

Nemzetközi jog.

Írta Dr. Gratz Gusztáv.

A külpolitikai kérdések iránt fokozódó érdeklődés mellett minden újságolvasó bizonyára szívesen veszi, ha ily könnyen áttekinthető munkához jut. A jogi szigorlatra készülők tanulmányul is használhatják e jelentékenyen meg bővített második kiadást.

Ára 1 kor. 20 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben.

HA ŐSZÜL A HAJA

használd a hírneves **STELLA-VIZET** mely nem fest
HANEM A HAJ EREDETI SZÍNÉT ADJA VISSZA
Kapható egyedül: **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszer-tárában.

5 cs. és 1 kr. Fenső József főh. udv. száll.
Budapest, V., Szabadság-tér Sétátér-
Pósta széküldés naponta. utcza sarok

Üvegje 2 K

Üvegje 2 K

Semi-emaille-arczképek

Valódi Emaille-arczkép
Elefántcsont-arczkép

arczkép után, a leghűbb hasonlatosságért szavatolunk, olcsó árak, az ősmert kitűnő kiállításban. Remek ajándéktárgy.

Képviselő K Katalógus
Kerestetnek. ingyen és
bérmentve.

W. A. Derrick, G. m. b. H.
BERLIN W. Lützowstrasse No 4.

URAK!

Capsulae c. Oleo Santali 0-25 legyü
ZAMBA-CAPSULA

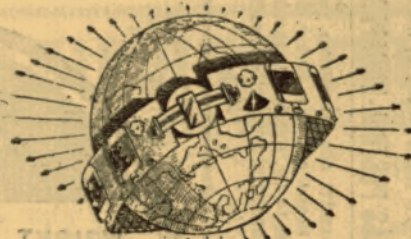
Gyógyit diszkrét bántalmat fájdalom nélkül néhány nap alatt. Orvosok a jánlják. Sok kal jobb, mint a santal. Egye dűli gyáros:

Egy karteron Ára 4 kor.-ért kapható. Fő-raktár és szét-küldő-hely:

Török József, gyógysej-tára, Budapest, Király-utca 12. Brady C., gyógy-sejtára, Bécs 1., Fleischmarkt és minden budapesti gyógysejtárban 1.89

Tudják meg mindazok,

kik idegesek, testileg és szellemileg elgyengültek, ok nélkül rosszkedvűek és erélytelenek, fej- és hátfájásokban, csuzos vagy köszvényes fájdalmakban szenvednek, a szív, gyomor, belek vagy más szervek ideges bajival vagy meggyengülésével küzdenek, kiket szélhűdés ért vagy ideggörccsök vagy idegfájdalmak bántanak, hogy ezen bajokat alaposan és sikeresen a villamossággal lehet csak gyógyítani m. p. az enyhe, éltető, erősítő galvánárammal. Mennél tökéletesebb a készülék, melyet a kezelésnél alkalmazunk, mennél egyszerűbb annak alkalmazási módja, anélkül biztosabb a siker. Szaktekintélyek véleménye szerint legfőbbkétebb galván-elektromos gyógykészülék az Elektro-Vitalizer. Lényege a biztos erősségű és feszerejű árammennyiségnek fokozatos mértékben a bajnak megfelelő arányokban való alkalmazhatása. Az elemeket, amelyek a villamosságot szolgáltatják, nem kell megtölteni vagy előkészíteni, elegendő a szabályozó lemezkének az előírászerinti pontra való tolása, hogy a betegség gyógyítására szükséges áramot szolgáltatassa. Kezelése egyszerű, ellenőrzése könnyű, úgy-hogy alkalmazása a beteget foglalkozásában nem zavarja, rázkódtatást, izgalmat nem okoz.

A készülék leírását és módszerünk tudományos ismertetését tartalmazó könyvünket minden érdeklődőnek készséggel küldjük meg **ingyen** és bérmentve zárt borítékban, aki ezt ezen lapra való hivatkozással kéri vagy alábbi szelvényt kitöltve beküldi.

Külön-külön kötet **férfiak** és **nők** részére.

ELEKTRO-VITALIZER orv. rend.-int., Budapest, IV., Károly-körút 2., félem. 38.

„TUDOMÁNYOS” ZSEBKÖNYVTÁR

102. sz.

Bevezetés a jog- és államtudományokba.

Írta KUN BÉLA.

Általános tájékozásul mindenkinek el kellene olvasnia, aki a jogi pályára szándékozik lépni vagy meg akarja érteni, miből állanak és mit ölelnek föl tulajdonképpen a jog és államtudományok.

ÁRA 60 FILL.

Kapható minden könyvkereskedésben.

ELISMERŐ-LEVÉL.

Szabó István, gépgyári asztalos, Szombathely, Újvilág-utca 16. 1908 márczius 20. Köszönetet nyilvánítom nagyságos Orvos urnak irányomban tanúsított szíveségeért és tanácsaiért. Állapotom határozottan jobbra fordult, az Elektro-Vitalizer készülékkel legyőztem makacs bajaimat. Amint a készüléket megszereztem és használni kezdtem, csakhamar elhagyhattam az ágyat, mert mindennap éreztem könnyebbülésemet és ma hála Istennek és nagyságos Orvos urnak, a legnagyobb bizalommal vagyok eltelve jövőm iránt.

Szelvény egy ingyen könyvre.

„Elektro-Vitalizer” orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 2., félemelet 38.

Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógyomódról”

szóló művet férfiak } részére
nők }

(A nem kívánt kötet törörendő.)

Név

Cím

HUSVÉTI illatszerek nagyban és
kicsinyben legolcsóbban

GARA GÉZA és TSA

ILLATSZERGYÁRÁBAN SZEREZHEŦÖK BE

**BUDAPEST, VIII. KERÜLET,
JÓZSEF-KÖRUT 78. SZÁM.**

Vidékre árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Hajhullás ellen használja a

GARA-FÉLE

PETROLEUM-HAJSZESZT

ÁRA 2 KORONA

BIZTOS SIKER!

Számos elismerő- és hálalevél.

**TUDOMÁNYOS
ZSEBKÖNYVTÁR**

142-143. szám.

**Az elektro-
technika
vázlatos
áttekintése.**

Irta dr. Bozóky Endre.
A gyakorlatban nagy
jelentőségre szert tett
találmányokról nyújt
kitűnő felvilágosítást,
különös tekintettel a
gyakorlati tudomány
legújabbkori alkotásai-
ra. Ára 1 K 20 fillér.
Kapható minden könyv-
kereskedésben.

**PÖSTYÉN
FÜRDŐ**
CSÜZ, KÖSZVÉNY.
ISCHIAS, IZZADMÁNYOK ELLEN.

Az 1907. évben 12.000 beteg lett
gyógyulást e csodás gyógyerejű
forrásoknál. (90° C radianttartalmú
iszapfürdők.) Az utolsó
években 5 millió értékű
befektetések létesültek.
(Szallodák, pensiók, für-
dők.) Prosp. felvilágosítást
nyújt a Fürdőigazgatóság.

**MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYÚVIZ**

NÁDPATAK-GYÓGYFÜRDŐ

jód, kénes sósforrással megáldott fürdőhelye.

Pótolja Lipik, Hall és Csiz vizét.

Reuma, köszvény, ichias bántalmaknál utólrhetetlen
gyógyeredményrel. Női betegségek, vérszegénység és ide-
gességnél kiváló nagy hatással. — Idény június 1-től
szeptember közepéig.

Egy órai kocsit a pályaudvartól Nagyküküllő-vármegyében.
Erdők, arnyas sétányok, modern lakások, zene, elsőosztályú
ellátás. Elő- és utóidényben tetemes árengedmény a szobaarákból.
Vasuti állomása Alsószombatfalva, hol minden alkalommal
kocsik kaphatók. Postahivatala Nagysink; mindennapi
postaforgalommal. — Prospektust bérmentve küld és minden-
nemű felvilágosításokkal a legnagyobb készséggel szolgál a

603

FÜRDŐKEZELŐSÉG.

Szénásy, Hoffmann és Tsa

... selyemáruháza ...

Kizárólag

Budapest, Bécsi-u. 4.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR. 174-177. sz.

Magyarország népességi statisztikája

Irta Dr. Kenéz Béla. Hézagpótló s a maga nemében egyedül álló munka,
mely a legújabb adatok alapján, közvetlen forrásból ismerteti hazánk
és a külföld államainak állandó és változó közérdekű viszonyait.

Kapható
minden
könyv-
kereske-
désben.

Ára 2'40 K

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR

Egyes száma 60 fill. 201-203 : szám : Kapható mindenütt

MOST JELENT MEG

□ Dr. KOVÁCS GÁBOR □

A szociálizmus

E munka teljesen kimerítő képet ad a szociá-
lizmus mibenlétéről és történeti fejlődéséről.
A jelenkor e nagy mozgóat kérdéseiben tájékozva
kell lenni minden állampolgárnak. Ez a tájé-
koztatás e nem nagyterjedelmű, de teljes és
közérthetően megírt mun-
kából merithető legjobban.

Ára 1 kor. 80 fill.

Balaton partján.

Mocsay Náci (elmerül a leáldozó nap nézésébe).
Mily pompás kép!... A nap a tóba merül, mélyebbre,
mindig mélyebbre... Igen! Nekem is meg kell
fürödnöm!

30 KOR.

ért készítettünk mérték
után divatos férfi-öl-
tönyt vagy felöltőt,
remek szabásban, fi-
nom angol szövetek-
ből. „Hazai Verseny-
szabó.” Budapest, VII.
Thököly-ut 3. Vidékre
minták bérmentve.

Megjelent!

A BORSSZEM JANKÓ

NAPTÁRA

1908-ÍK ÉVRE.

ÁRA KÉT KOR.

Megrendelhető kiadó-
hivatalunknál (Miksa-u.
8. szám) és minden ha-
zai könyvkereskedésben.

3 ÚJ SZÓ...
ALTWATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JÄGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER-FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTÁR
Kiváló udonság

„TUDOMÁNYOS”
ZSEBKÖNYVTÁR.

56. sz.

**ALKOTMÁNY-
POLITIKA.**

Irta

Dr. Gratz Gusztáv.

Az államok berende-
zésénél és politikájuk
vezetésénél mérvadó
elvek áttekintése,
melyeknek ismere-
tére mindenkinek
szüksége van, aki a
politikai kérdéseket
helyes perspektívá-
ból akarja megítélni.
A középiskolai al-
kotmánytan előadá-
sánál különösen al-
kalmas segédkönyv.

Ára 60 fillér.

Kapható mindenkönyv-
kereskedésben.

**BRÁZAY FÉLE
KÖLNI VIZ**

EAU DE COLOGNE

kiváló alkatrészeivel, szerencsés összetételével
és rendkívül finom illatával felülmúl minden
más, kölni viz néven ismert pipereczikket.

KAPHATÓ illatszereszeknél, gyógytárakban, drogériák-
ban, ugyisintén minden finom és előkelő üzletben.

Üvege 50 fillér, 1 K, 2 K, és 4 K.

A modern technika legújabb remeke a

MIGNON-ÍRÓGÉP

Előnyei: Bárki tanulás nélkül rögtön ír. Azonnal és állandóan látható írás. Legegyszerűbb szerkezet. Fémbe-tük. Másol és sokszorosít. Bármely írógéppel egyenrangú. Egy évi jótállás.

Czim Szabadalmazott iparúruk Budapest, VI., 33. Csengery-u. 54/b.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR
194. szám.

KERESKEDELMİ VÉTSÉGEK

Irta: Dr. ATZÉL BÉLA.

Ára 60 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennispálya-készítő és felszerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója.

MACHER REZSŐ sportüzlete

Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 3. (Az udvarban.)

Ezen védjeggyel ellátott

MARŠNER-

... FÉLE ...

Pezsgő-limonádé-bonbon

málna-, citrom-, szamóca-, meggy-, erdömester-izet a legjobb. Erste böhm. Actien-Gesellschaft der Orient-u. Zucker-waren-Fabriken v. A. Maršner Kgl. Weinberge. Főképviselet:

BALÁZS CÖLESTIN
BUDAPEST, VII. KERÜLET, BAROSS-TÉR 13. SZ.

**„TUDOMÁNYOS”
ZSEBKÖNYVTÁR.**

1821-83. sz.

NÉPSZERŰ

EGÉSZSÉGTAN

Irta

Dr. Barabás József

Mindenütt gyakorlati szempontokat tartva szem előtt, röviden tájékoztat mindenről, amit tudnunk kell, hogy egészségünket megóvhassuk és ápolhassuk. Hézagpótló a magyar irodalomban.

Ára 1 K. 20 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben.

PARK - SZANATÓRIUM ÉS VIZGYÓGYINTÉZET

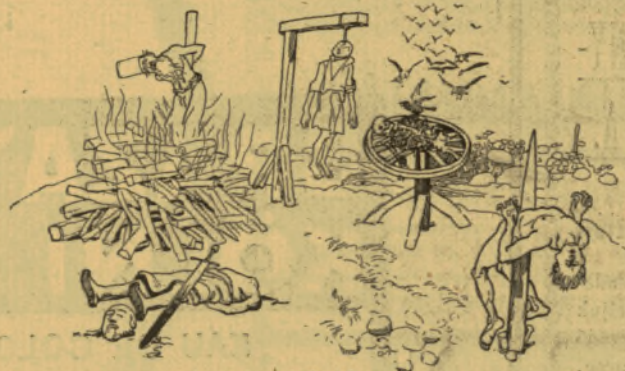
DUNAHARASZTI
Egész éven át nyitva. — (Budapest mellett.) — Egész éven át nyitva. —

Tulajdonos: **TAMÁSSY JÓZSEFNÉ.**

Főorvosok: **Dr. PÉCSI DANI** és **Dr. DOBOSI MÁRTON** nőorvos.

GYÓGYTÉNYEZŐK:

Physikai diatetikai gyógymód, vizgyógyintézet, levegősátrak, nap-, levegő-, homok- és fényfürdők, erdei levegő-kúra, fekvő- és terrain-gyógymód, kénsavas fürdők, hízaló- és fogyaszto-kúra, villamozás, massage. Tej-, savó-, kefir-, joghurt- és szőlő-kurák. A Park-Szanatórium gyógyító tényezői indikáltak: ideges kimerültség, étvágytalanság, álmatlanság esetén, kiállott betegségek után, szív-, gyomor-, máj- és vesebajoknál, légutak hurutos megbetegedéseinek, emphysema, asthma, anyagcserebántalmak (cukorbetegség, vérbaj, köszvény stb.) és női bajok esetén. — Posta, távirat és vasut-állomás: **Dunaharaszti.** — Telefon: Budapest-környék Dunaharaszti 3. — Prospektust kíváncsra küld az igazgatóság.

Ára
1
kor.

Az Új Anonymus.

Az irodalmi csemegék kedvelőinek öröndetes hirt adunk.

MEGJELENT AZ ÚJ ANONYMUS Béla király

Jegyzőjének a magyarok első országgyűléséről írott hiteles krónikája, melyet az **Új Sallustius** szerzője fedezett fel és **Mühlbeck Károly** illusztrált. Szerepelnek benne: **Rátót vezér**, a nagy államférfi; **Obony**, a fák és madarak nagy táltosa; **Kappan-Darány**, a hetumogerek csatlósa; **Vászon-Khán**, a demokrata kazárok rhabonbánya; a **Potya Nemzettség**, az őskor krónikásai, a **Zoltánok hada** stb. stb.

Megrendelhető a Borsszem Jankó kiadóhivatalában (Miksa-u. 8.) és minden könyvárúsnál.

[illegible]

WIKUS
CSOKOLÁDÉ GYÁR
BUDAPEST
 IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

WIKUS TÁTRA
 TEJCSOKOLÁDÉ
 WIKUS
 CACAOPOR

